ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

ଡବ୍ଲୁ. ପି. (ସି) ସଂଖ୍ୟା. ୨୨୦୨୪/୨୦୨୨

(ସଂଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମାଧ୍ୟମରେ)

ମେସର୍ସ ସତ୍ୟସାଇ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କଲେଜ, ... **ଆବେଦନକାରୀ**

ବାଲେଶ୍ୱର

- ବନାମ -

ଇ.ଏସ୍.ଆଇ.ସି., ବି.ବି.ଏସ୍.ଆର୍. ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ.... **ପ୍ରତିପକ୍ଷକାରୀମାନେ**

ଏହି ମାମଲାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା ଓକିଲମାନେ:

ଆବେଦନକାରୀ ପାଇଁ : ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୋମନାଥ ମିଶ୍ର, ଓକିଲ

ପ୍ରତିପକ୍ଷକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ : ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏ. ପି. ରାୟ, ଓକିଲ

ପୀଠାସୀନ : ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଅରିନ୍ଦମ ସିହ୍ନା

ଶୁଣାଣି ଏବଂ ରାୟର ତାରିଖ : ୦୭.୦୭.୨୦୨୩

HIGH COURT ORISSA

୧. ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମିଶ୍ର ଆବେଦନକାରୀ ତରଫରୁ ହାଜର ହୁଅନ୍ତି । ତାଙ୍କ ମହକିଲ ଏକ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଚଳାଉଥିବା କଥା ସେ ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତି । ୩୦ ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୧୭ (ସଂଲଗ୍ନକ-୧) ର ଚିଠି ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ମହକିଲଙ୍କୁ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, କର୍ମଚାରୀ ରାଜ୍ୟ ବୀମା ଅଧିନିୟମ ୧୯୪୮ ର ଧାରା ୧ (୫) ଅଧୀନରେ ଆସୁଛି, ଯାହା ୩୦ ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୧୭ ଠାରୁ ଲାଗୁ ହେବ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୧୩ ଅଟେ ବୋଲି ଚିଠି ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥିଲା ।

୨. ନିଗମ ୯ ଜୁଲାଇ ୨୦୧୮ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଜାରି ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞପ୍ତି ର ଧାରା ୪୫-କ ଅନୁଯାୟୀ ୬ ନଭେମ୍ବର ୨୦୧୮ ତାରିଖରେ ଉଭୟ ବିବାଦୀୟ ଆଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲା । ତାଙ୍କର ମହକିଲ ଯଦିଓ ଦୁଇଟି ଶୁଣାଣିରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ, ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଶୁଣାଣିରେ ଯୋଗ ଦେଇନଥିଲେ । ଧାରା ୪୫-କ ଅନୁଯାୟୀ ପାରିତ ଆଦେଶ ବିଷୟରେ ସେ ଅବଗତ ନ ଥିଲେ । ନିଗମ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା ଏବଂ ୫୦ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିବାକୁ ତାଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କରଙ୍କ ଉପରେ ଅନୁରଣୀ ଆଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲା । ଏହା ପରେ ଆବେଦନକାରୀ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଏବଂ ଆହ୍ୱାନ ମାଧ୍ୟମରେ ବିବାଦୀୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ ।

୩. ନିଗମ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିଥିବା କଥା ସେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି । ଏଥିରେ ୨୬ ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୧୧ ରେ ୧୦୧ ଜଣ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଅଭିଯୁକ୍ତ କରି ଯାଞ୍ଚ ବିବୃତି ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଏହା ବିବାଦୀୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆଦେଶ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଧାର ଥିଲା, ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ, ୧୦/୨୦୧୩ ରୁ ୧୨/୨୦୧୬ ଅବଧି ପାଇଁ ଟ. ୨୧,୧୨,୨୮୯/- ଏବଂ ୦୧/୨୦୧୭ ରୁ ୦୪/୨୦୧୮ ଅବଧି ପାଇଁ ଟ. ୧୨,୧୩,୨୧୨/- ର ଅର୍ଥଦାନ ଶେଷରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା । ସେ ଦୋହରାଇଛନ୍ତି, ଏହା ଏକ ସ୍ୱୀକୃତ ସ୍ଥିତି ହୋଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ମହକିଲ ପରବର୍ତ୍ତୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଶୁଣାଣି ତାରିଖରେ ଯୋଗ ଦେଇନଥିଲେ, ତାପରେ କେବଳ ଦାବି ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରାଯାଇ ନାହିଁ, ପୁନରୁଦ୍ଧାର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଅନୁରଣୀ ଆଦେଶ ଉଠାଯାଇଛି । କୋଭିଡ୍-୧୯ ମହାମାରୀରେ ନିଜର ଏକମାତ୍ର ପୁଅକୁ ହରାଇବାର ଦୁଃଖ ମଧ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିଛି । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ମହକିଲଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ, ବିବାଦୀୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆଦେଶକୁ ଖାରଜ କରି ରଦ୍ଦ କରିବା ପରେ ବାସ୍ତବ ତଥ୍ୟ ଉପରେ, ନୂତନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଉ ।

HIGH COURT ORISSA
सत्यमेव जयते

୪. ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରାୟ ନିଗମ ତରଫରୁ ହାଜର ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ୨୨ ଡିସେମ୍ବର ୨୦୧୧ ର ବୀମାକୃତ ସୂଚନା ରେ ୧୦୧ କର୍ମଚାରୀ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କରି, ଆବେଦନକାରୀଉପରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବରେ ଜାରି କରାଗଲା । ତାଙ୍କୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେ ଏହାର ଉପଯୋଗ କରି ନଥିଲେ । ପୁନଃପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବା ପରେ କ୍ଷତି ପୂରଣ ପାଇଁ ଧାରା ୮୫-ଖ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରା ଯାଇଛି । ପରମାଦେଶ ଆବେଦନର ସଂଲଗ୍ନକ-୧ ବିଷୟରେ ବିବାଦ ଉଠିବାରୁ ସେ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ପତ୍ରରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୯ କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତି ।

୫. ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରାୟ, **ଇ.ଏସ୍.ଆଇ.ସି.** ବନାମ **ସି.ସି. ସାନ୍ତାକୁମାର, ୨୦୦୭ ଲ୍ୟାବ୍. ଆଇ. ସି. ୫୯୭** ମାମଲାରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି । ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୨୯ ରେ ଥିବା ଲେଖାଂଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ନିମ୍ନରେ ପୁନଃପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି ।

> "୨୯. ବିଶେଷ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ବିଧାନପାଳିକା ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରିଛି । ***ଦାବି କରିବାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଗମ ଉପରେ ଛାଡି ଦିଆଯାଇଛି, ଯାହା ଏହା ପାଖରେ ଉପଲବ୍ଧ ସୂଚନା ଉପରେ ଆଧାରିତ ଅଟେ । ଏହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ, ସୂଚନା ଯଥେଷ୍ଟ କି ନୁହେଁ କିମ୍ବା ନିଗମ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ଠାରୁ ସୂଚନା ପାଇବାକୁ କ୍ଷମ କି ନୁହେଁ, ଉପଲବ୍ଧ ଅଭିଲେଖରେ, ନିଗମ ବକେୟା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିପାରିବ । xxx xxx xxx"***
>
> (ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା)

ପରମାଦେଶ ଆବେଦନ ଖାରଜ ପାଇଁ ସେ ଆବେଦନ କରନ୍ତି ।

୬. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ୩୦ ମାର୍ଚ୍ଚ, ୨୦୧୭ ପତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୧୩ ଦର୍ଶାଇ ସେମାନଙ୍କ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଲାଗି ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ନିଗମ ଅସ୍ୱୀକାର କରେ । ବିବାଦକୁ ଅଲଗା ରଖି ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ, ୧୦/୨୦୧୩ ରୁ ୪/୨୦୧୮ ଅବଧି ପାଇଁ ୯ ଜୁଲାଇ ୨୦୧୮ ର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଉଭୟ ୬ ନଭେମ୍ବର ୨୦୧୮ ର ବିବାଦୀୟ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରାୟ ସଂଲଗ୍ନକ 'ଗ' ଏବଂ 'ଗ'/୧ ରୁ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ୮/୨୦୧୧ ରୁ ୩/୨୦୧୨ ଅବଧିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ୫ ନଭେମ୍ବର ୨୦୧୨ ରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଅବଧିକୁ ବିବାଦୀୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ କାରଣ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଅବଧି ପରେ ଦାବି କରିବା ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇ ଅଧିନିୟମରେ କରାଯାଇଥିବା ସଂଶୋଧନ ଉପରେ ଏହାକୁ ବାଦ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

୭. ଆବେଦନକାରୀ / ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବିଷୟରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିବା ପାଇଁ ନିଗମ ତରଫରୁ ଘୋର ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ତଥାପି ଟ. ୩୩,୨୫,୫୦୧/- ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ନିଗମ ଅନୁରଣୀ ଆଦେଶ ଜାରି କରି ୫୦ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିଛି । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଯଦି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବାସ୍ତବ ଉପରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ମାମଲାର ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଏ, ତେବେ ସମାନତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଅଦାଲତ ଏହି ଆଧାରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି କାରଣ ୨୦୧୧ ମସିହାର ଯାଞ୍ଚ ବିବୃତି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଉପରେ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ୯ ଜୁଲାଇ ୨୦୧୮ ର ବିଜ୍ଞପ୍ତିରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନିଗମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବିରୋଧରେ ଏକତରଫା ପଦକ୍ଷେପ ନେଉଥିବାର ବିଚାର କରି

ପରବର୍ତ୍ତୀ ତଦନ୍ତ ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ଅଭିଲେଖରେ କିଛି ନାହିଁ । ଏହି ବିବୃତିରେ ଏକ ଅବଧି ପୂର୍ବରୁ ତାରିଖ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ! ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ନିଗମ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ କ୍ଷତି ପୂରଣ ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିଛି । ଆବେଦନକାରୀ ବିରୋଧରେ ଏକତରଫା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାରେ ନିଗମର କାର୍ଯ୍ୟ, ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ତାଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ମୋଟ ଟ. ୩୩,୨୫,୫୦୧/- କୁ ମୋଟ ଅବଧି ୧୦/୨୦୧୩ ରୁ ୪/୨୦୧୮ ପାଇଁ ବକେୟା ଅର୍ଥଦାନ ବୋଲି ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ନିଗମର ଗୁରୁତର ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ବାଦ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତଥ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରକରି, ଯେପରି ପ୍ରତ୍ୟାରୋପରେ ଦାବି କରାଯାଇଛି, ତାହା ୨୬ ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୧୧ ର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଯାଞ୍ଚ ବିବୃତି ଅଟେ । ଏହି ଅବଧିରେ ମୋଟ ଟ. ୩୩,୨୫,୫୦୧/- ର ଚାହିଦା ନିଗମ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିଛି, ଯାହା ଉପରୋକ୍ତ ୫୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଳ୍ପାଧିକ ଅଟେ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆଇନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ନିଗମର ଯଥାର୍ଥତା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଆଇନକୁ ଏହାର ବିରୁଦ୍ଧରେ କଠୋର ଭାବରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡିବ ।

୮. **ସାନ୍ତାକୁମାରଙ୍କ** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ଆଇନର ଘୋଷଣାନାମା ଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ଉପଲବ୍ଧ ଅଭିଲେଖଗୁଡିକ ଉପରେ ଥାଏ, ସେତେବେଳେ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଯାଏ ଏବଂ ଏଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଗରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥିଲା ଯେ ଧାରା ୭୭ (୧-କ)(ଖ) ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅର୍ଥଦାନ ଦାବି କରିବା ପାଇଁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ସୀମା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି କି ନାହିଁ ଏବଂ ଧାରା ୪୫-ଖ ଅନୁଯାୟୀ ଭୂମି ରାଜସ୍ୱର ବକେୟା ରାଶି ଭାବରେ ଅର୍ଥଦାନର ବକେୟା ରାଶି ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ ନିଗମର ଅଧିକାରକୁ ଧାରା ୪୫-କ ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶକୁ ଅନୁସରଣ କରି ସୀମିତ କରାଯାଇଛି କି ନାହିଁ । କେରଳ ଏବଂ ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଟି ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ମତ ବିଚାରଧୀନ ଥିଲା ।

କେରଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଯେ, ଧାରା ୭୭ (୧କ)(ଖ) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଲେଖର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଅବଧି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଥିଲା । ସେହି ଅବଧି ପରେ କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥଦାନ ପାଇଁ ଦାବି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଭିଲେଖ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ନହେବାରେ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାକୁ ପ୍ରତିକାର ରହିତ କରିବ । ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭିନ୍ନ ମତ ରଖିଥିଲେ । ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୨୬ ରେ ନିଜର ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ପୁନଃ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ।

> *"୨୬. ଯଦି ଧାରା ୭୭(୧କ) ର ପରନ୍ତୁକ (ଖ) ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୀମା ଅବଧିକୁ ଧାରା ୪୫କ ର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପଢ଼ାଯାଏ, ତେବେ ଏହା ଧାରା ୪୫କ ଏବଂ ୪୫ଖ ଲାଗୁ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବିଫଳ କରିବ ।* ***ଅଧିନିୟମର ଧାରା ୭୭(୧କ)(ଖ) ଅନୁଯାୟୀ ସୀମାବଦ୍ଧତାର ବ୍ୟବସ୍ଥାପତ୍ର ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଦ୍ୱାରା ଧାରା ୪୫କ ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟାୟିକ ବିଚାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୋଇନାହିଁ, କାରଣ ଏପରି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନିଗମର ଧାରା ୪୫କ ଅନୁଯାୟୀ ଦାବି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାର ଅଧିକାର*** *ଏବଂ ଧାରା ୪୫ଖ ଅନୁଯାୟୀ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଅଧିକାରକୁ ସୀମିତ କରିବ ଅଧିକନ୍ତୁ,* ***ଏହା ଜଣେ ଅସାଧୁ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କୁ ଲାଭ ଦେବ ।***

HIGH COURT ORISSA
सत्यमेव जयते

ନିୟମାବଳୀର ନିୟମାବଳୀ ୩୨ (୨) ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଅବଧି ଶ୍ରମିକ ପଞ୍ଜିକାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଟେ ଏବଂ ଏହା ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଶ୍ରମିକ ପଞ୍ଜିକାରେ ମିଳୁଥିବା ଦାବି କରିବା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଦାବି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା ୪୫କ ଅନୁଯାୟୀ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ନିଗମର ଅଧିକାରକୁ ଛଡ଼ାଇ ନେଇପାରିବ ନାହିଁ ।"

(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା)

ସାନ୍ତାକୁମାରଙ୍କ (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ରାୟ ୨୧ ନଭେମ୍ବର, ୨୦୦୬ ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଧାରା ୪୫-କ(୧) ଅନୁଯାୟୀ ଦ୍ୱିତୀୟ ପରନ୍ତୁକ, ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ୧ ଜୁନ୍ ୨୦୧୦ ରୁ ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା ।

୯. **ସାନ୍ତାକୁମାର** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ରେ ଘୋଷିତ ଆଇନଟି ଥିଲା, ଅନ୍ୟ ବିଷୟ ଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରେ ଧାରା ୪୫-କ ଅନୁଯାୟୀ ନିଗମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ କୌଣସି ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହୁରି କହିଥିଲେ ଯେ ଯେତେବେଳେ ଧାରା ୪୫-କ ଅଧୀନରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଏ ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତିଦାତା ଅଧିନିୟମର ଧାରା ୭୫ ଅନୁଯାୟୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଆହ୍ୱାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ଧାରା ୪୫-କ ଅଧୀନରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଯାଏ ଏବଂ ଏହିପରି ଆଇନର ଧାରା ୪୫-ଖ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପରିମାଣର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଧାରା ୪୫-ଗ ରୁ ୪୫-ଡ ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଆହ୍ୱାନ କରି କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନାହିଁ ।

HIGH COURT ORISSA
सत्यमेव जयते

୧୦.　　ଧାରା ୪୫-କ ରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅବଧି ନାହିଁ ବୋଲି ନିଆଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଯାହା ସଂଶୋଧନ କାରଣରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ବନ୍ଦ କରିଦେଇଛି, ଏହି ଖଣ୍ଡପୀଠ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିବା ଆଇନର ଘୋଷଣା ଦ୍ୱାରା ସୀମାବଦ୍ଧ ଅଟେ । ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ସ୍ଥିରୀକରଣର ଘୋଷଣା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଅଟେ । ଏଠାରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚିତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଚାହିଦା ପୁନରୁଦ୍ଧାର ହୋଇଛି । ତଥାପି, ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଏପରି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଯଦି କରିପାରିବେ ତାହେଲେ ବାସ୍ତବ ଉପରେ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ଦଲିଲ ରଖିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ । ନିଗମ, ଧାରା ୪୫-କ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର କ୍ଷମତା ବ୍ୟବହାର କରି ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅବଧି ପୂର୍ବରୁ ଯାଞ୍ଚ ବିବୃତିକୁ ଆଧାର ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରା ୪୫-କ ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ ସୀମାବଦ୍ଧତାର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନ ଥିବାରୁ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅନ୍ୟଥା ଏହା ଜଣେ ଅସାଧୁ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କୁ ଲାଭ ଦେବ । ଏହି ମାମଲାରେ ଆବେଦନକାରୀ ଅସାଧୁ ବୋଲି ଜଣାପଡୁନାହିଁ କାରଣ ନିଗମ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିଥିଲା ।

୧୧.　　ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ବିଶ୍ୱାସ କରିବା **ସାନ୍ତାକୁମାରଙ୍କ** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୨୯ ର ଉଦ୍ଧୃତ ଅଂଶରେ ରେ ଥିଲା । ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ଯେ ଦାବି କରିବାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଗମ ଉପରେ ଛାଡି ଦିଆଯାଇଛି, ଯାହା ଏଥିରେ ଉପଲବ୍ଧ ସୂଚନା ଉପରେ ଆଧାରିତ ଅଟେ । ସୂଚନା ଯଥେଷ୍ଟ କି ନୁହେଁ କିମ୍ବା ନିଗମ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କଠାରୁ ସୂଚନା ପାଇବାକୁ ସକ୍ଷମ କି ନୁହେଁ, ଉପଲବ୍ଧ ଅଭିଲେଖ ଉପରେ ନିଗମ

ବକେୟା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିପାରିବ । ଧାରା ୪୫-କ(୧) ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦ୍ୱିତୀୟ ପରନ୍ତୁକ ଦ୍ୱାରା ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ୨୦୧୦ ମସିହା ଜୁନ୍ ୧ ତାରିଖରୁ ସଂସଦ ଏହି ସଂଶୋଧନ ଲାଗୁ କରିଥିଲା, ଯାହା କେରଳ ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ସହିତ ଯାଇଥିଲା, ଯାହା **ସାନ୍ଥାକୁମାରଙ୍କ** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ)ରେ ବିଚାରଧୀନ ଥିଲା । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିର୍ଣ୍ଣୟର ଆଧାର ହେଉଛି ୨୬ ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୧୧ ତାରିଖର ନିରୀକ୍ଷଣ ବିବୃତି ଯାହା ଉପରୋକ୍ତ ଭାବେ ବାଦ ପଡ଼ିଥିବା ଅବଧି ପୂର୍ବରୁ ଉକ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜ ଉପଲବ୍ଧ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବା କିମ୍ବା ଉପଲବ୍ଧ ଅଭିଲେଖ ହେବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯାହା ନିଗମ ବିବାଦୀୟ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି । ଏହା ବିବାଦର ମୂଳକୁ ଯାଇଥାଏ ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଦୋଷଯୁକ୍ତ କରିଥାଏ । ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ନିଗମ ଆଗକୁ ବଢ଼ିଥିଲା ଏବଂ ଅନୁରଣୀ ଆଦେଶ ଧାରା ୪୫-ଛ ଅନୁଯାୟୀ ଆଦେଶ ଜାରି କରି ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିଥିଲା ।

୧୨. ବିବାଦୀୟ ଆଦେଶରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଶୁଣାଣିର ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି । ଏହାପରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ ଶୁଣାଣିର ସୁଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ, କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଏକ ଅର୍ଦ୍ଧ ନ୍ୟାୟିକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଭାବରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ । ଏକ ଅର୍ଦ୍ଧ ନ୍ୟାୟିକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କେବଳ ସୂଚନା ଦେବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଆଦେଶକୁ ଅନୁସରଣ କରୁନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଏପରି ଢଙ୍ଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ ଯାହା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ, ବିଶେଷ କରି ଯେତେବେଳେ ଏହା ଏକ ତରଫା ଭାବରେ ଗତି କରୁଛି । ବାହ୍ୟ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବକେୟା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାରେ ସେପରି କରିନଥିଲେ । ତା'ପରେ ଏହା ଆଗକୁ ବଢ଼ିଲା ଏବଂ ଏପରି ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପରେ ଅନୁରଣୀ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ପୁନରୁଦ୍ଧାର ହେଲା । ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା

HIGH COURT
सत्यमेव जयते
ORISSA

୧୯୦୮ ର ଆଦେଶ ୨୧ କ୍ରମରେ ଅନୁରଣୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ହେଉଛି ଅଦାଲତରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଆଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା, ସନ୍ତୋଷ ବିଧାନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା କିମ୍ବା ସୁରକ୍ଷିତ କରିବାର ଅଂଶବିଶେଷ । ଏହି ଅଧିନିୟମ ବଳରେ ନିଗମ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥାଏ । ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ନିଜେ ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ତା'ପରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁରଣୀ ଆଦେଶ ଜାରି କରି ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଦ୍ୱାରା ଏହାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ନିଗମ ର କ୍ଷମତା ରହିଛି । ଏସବୁକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ନିଗମ ଏଭଳି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଯେମିତି ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀତାର ଅଭିଯୋଗ ଉଠିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

୧୩. ବିବାଦୀୟ ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ଏବଂ ରଦ୍ଦ କରାଗଲା । ସ୍ଥିରୀକୃତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପୁନଃ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ।

୧୪. ଆବେଦନକାରୀ ୨୪ ଜୁଲାଇ ୨୦୨୩ ଅପରାହ୍ନ ୩ ଘଟିକା ସମୟରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସମସ୍ତ ଦଲିଲ ସହିତ ନିଜକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ । କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସେହି ଦିନ ହିଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇପାରନ୍ତି କିମ୍ବା ସୁବିଧା ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇପାରନ୍ତି । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି, ଯଦି ଆବେଦନକାରୀ ୨୪ ଜୁଲାଇ ୨୦୨୩ ରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ହାଜର ନହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ଏହି ତ୍ରୁଟି ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଭାବରେ ବିବାଦୀୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆଦେଶକୁ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବ । ଏହା ଆହୁରି ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି, ଯଦି ଆବେଦନକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉପରେ କମ୍ ରାଶି ପାଇବାରେ ସଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ଅତିରିକ୍ତ ଆଦାୟର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ସେହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଯେଉଁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାରେ ଅନୁରଣୀ ଆଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ସେହି ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ଚାରି ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଫେରସ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

୧୫. ପରମାଦେଶ ଆବେଦନର ସମାଧାନ ହୋଇଛି ।

(ଅରିନ୍ଦମ ସିହ୍ନା)
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

HIGH COURT ORISSA

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦକ : ଶ୍ରୀ ଗୁଣନିଧି ମହାନ୍ତ
ଓଡିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ